

בע"ח (נצרת) 41024-12-12 - סולטאן סואעד ואח' נ' מדינת ישראל

בע"ח (נצרת) 41024-12-12 - סולטאן סואעד ואח' נ' מדינת ישראל מחוזי נצרת

בע"ח (נצרת) 41024-12-12

1. סולטאן סואעד (עציר)

2. גליל סואעד

נ ג ד

מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בנצרת

[12.02.2013]

בפני כבוד סגן הנשיא, השופט - תאופיק כתילי

החלטה

1. לפניי בקשה לפי סעיף 74 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982 (להלן: "החוק"), לקבלת

חומרי חקירה.

2. כנגד המבקשים הוגש כתב אישום מתוקן (להלן: "כתב האישום") המייחס לנאשם 1 עבירות של רצח, חבלה בכוונה

מחמירה (שתי עבירות), אחזקה ונשיאת נשק, ירי במקום מגורים ואיומים, ולנאשם 2 עבירות של אחזקה ונשיאת נשק,

ירי במקום מגורים וסיוע לאחר מעשה.

3. על-פי המפורט בכתב האישום, ביום 28.07.12 התפתחה קטטה בין הנאשמים ובני משפחתם לבין בני משפחת

טבאש, וזאת על רקע חילופי דברים בין בדראן סוועאד (להלן: "בדראן"), אחיהם של הנאשמים, לחמד ונביל טבאש

(להלן בהתאמה: "חמד" ו"נביל"), לאחר שהאחרונים ביקשו מבדראן להנמיך את עוצמת המוזיקה ברכבו בשעה

שהוא עובר לידי ביתם.

במהלך הקטטה, כך נטען, שלף נאשם 1 אקדח וירה לעבר חמד ממרחק קצר. באקר טבאש (להלן: "המנוח")

התקרב בשלב זה לעברו של נאשם 1. נאשם 1 ירה בבטנו של המנוח ממרחק של כמטר אחד, והמנוח התמוטט ונפל

ארצה. כשראה זאת נביל התקרב אף הוא לעבר נאשם 1, והלה ירה ברגלו הימנית של נביל.

נאשם 1 המשיך וירה באוויר, כשהוא מזהיר כי יירה במי שיתקרב אליו. בשלב זה גם נאשם 2 שלף אקדח וירה באוויר,

והשניים נסוגו אל רכבם ונמלטו מן המקום.

כתוצאה מן הירי איבד המנוח דם רב ונפטר בשל כך, וחמד ונביל נפצעו ונזקקו לטיפול רפואי אשר כלל אשפוז.

פרטי הבקשה

4. הנאשמים מפרטים בבקשתם עובדות נוספות, וטוענים כי באותו הליל התרחשו, לכאורה, אירועי ירי נוספים הקשורים לאירוע המפורט בכתב האישום, ושיש בפרטי האירועים הנוספים כדי לשפוך אור על חלקם של בני משפחת טבאש באירוע.
- לפיכך, הנאשמים מבקשים לקבל לידיהם פירוט של כל אירועי הירי מאותו הלילה, בהפנותם למזכר של השוטר ואפי סעד מיום 29.07.12, ולפיו נפתחו באותו הלילה 8 אירועי אלימות שונים "הרלוונטיים לאירוע שלנו".
- עוד טוענים הנאשמים, כי מאחר והמתלוננים ובני משפחתם הם אשר תקפו אותם, יש מקום להעביר לעיונם את חומרי החקירה הנוגעים לאירועי האלימות הנוספים מאותו הליל, ואשר קשורים לסכסוך ולאירוע המפורטים בכתב אישום זה. בפרט מבקשים הנאשמים לברר האם ישנן ראיות לשימוש שעשו המתלוננים בנשק באותו הליל, לאור הנטען על ידי הנאשמים כי הם שהותקפו על ידי המתלוננים.
5. הנאשמים מוסיפים ומבקשים לקבל לידיהם תמצית של המידע החסוי בתיק, כשלדבריהם הפראפרזות שהועברו לעיונם הן חסרות, וחלקים רבים מהן הושחרו.
6. עניין נוסף נוגע לחוות-הדעת של המעבדה הביולוגית מיום 12.08.12, מאת ענת גסט. לדברי הנאשמים חוות הדעת כוללת 7 עמודים, שמתוכם הועברו לעיונם 4 עמודים בלבד. לפיכך, מבקשים הנאשמים לקבל לידיהם את חוות הדעת המלאה.
- תגובת המאשימה
7. המאשימה לא הגישה תגובה בכתב, אלא מסרה עמדתה בעל-פה במהלך הדיון מיום 13.01.13.
- בראשית דבריה ביקשה להבהיר כי בעת שנחקרו הנאשמים הם לא העלו כל טענה, מפורשת או משתמעת, כי נורו לעברם יריות.
- לגופו של עניין השיבה, לגבי אירועי הירי הנוספים, כי אין מדובר באותו אירוע. לדבריה, בעוד שהמפורט בכתב האישום דן התרחש בסביבות השעה 22:30, אירוע הירי הנוסף התרחש בשעה שהוצתו בתי הנאשמים, בסביבות השעה 04:00, וכאשר אין חולק כי המתלוננים לא נכחו במקום.
- בהתייחס למזכר של ואפי סעד הבהירה, כי שמונת האירועים המדוברים אינם אלא שמונה קריאות שהתבצעו אל מוקד 100 בגין האירוע המפורט בכתב האישום, ושאינן ללמוד מן המזכר על 8 אירועי אלימות נפרדים.
8. באשר לתמצית המידע החסוי, טוענת המאשימה כי תמצית המידע נמסרה למבקשים, ושהפרטים שהושחרו כוללים תאריכים ולא תוכן מהותי. השחרת הפרטים נעשתה, לדבריה, מטעמי חיסיון, על מנת שלא להביא לחשיפת המקורות. דיון והכרעה
9. כפי שנאמר לא פעם, לכל נאשם זכות לעיין בחומרי החקירה הנוגעים לאישומים המיוחסים לו, כנגזרת של כבוד האדם ושל זכותו לחירות ולמשפט הוגן (ע"פ 1152/91 סיקסיק נ' מדינת ישראל, פ"ד מו(5) 8 (1992)). זכות זו מעוגנת באופן מפורש בהוראת סעיף 74(א) לחוק, אשר קובע:
- "הוגש כתב אישום בפשע או בעוון, רשאים הנאשם וסנגורו, וכן אדם שהסנגור הסמיכו לכך, או בהסכמת התובע, אדם שהנאשם הסמיכו לכך, לעיין כל זמן סביר בחומר החקירה, וכן ברשימת כל החומר שנאסף או שנרשם בידי הרשות החוקרת, והנוגע לאישום, שבידי התובע ולהעתיקו".
10. באשר לשאלה מהו החומר הנכנס בגדר המונח "חומר חקירה", נקבע בפסיקה מבחן רחב ולפיו - "נותרו 'שוליים רחבים' לאישורו של עיון גם במקרים שבהם לחומר שבמחלוקת רלבנטיות גבולית בלבד לאישום, ומצוי הוא ב'פריפריה' שלו" (בש"פ 3991/05 מדינת ישראל נ' יהודה אוהיון (30.05.05)).
- וכפי שפירט בית המשפט העליון בבש"פ 9322/99 מסארוה נ' מדינת ישראל, פ"ד נד(1) 376:
- "תכליתה של זכות העיון של הנאשם בחומר החקירה היא לאפשר לו לקיים את הזכות למשפט הוגן, באופן שתינתן לנאשם הזדמנות מלאה להכין את הגנתו נגד האישומים המיוחסים לו. התביעה מצווה להעביר לידי ההגנה כל מסמך שהוא בגדר 'חומר חקירה', ויש לנהוג פירוש מרחיב למונח זה. כל חומר שקשור באופן ישיר או עקיף לאישום ונוגע ליריעה הנפרסת במהלך האישום הפלילי, הינו 'חומר חקירה' כמשמעותו בחוק. בבואנו לקבוע מהו 'חומר חקירה' עלינו להיות 'מודרכים על-ידי כללי השכל הישר ועל-ידי המגמה לאפשר לסניגוריה הזדמנות הוגנת להכין את הגנתה... אולם... אין גם להפליג למרחקים ולכלול במונח 'חומר חקירה' ראיות, שהרלוונטיות שלהן לתביעה הפלילית הנדונה היא רחוקה ושולית..." (בג"צ אל הוזייל הנ"ל, בע' 129).
11. לצד גישה מרחיבה זו, ומתוך רצון שלא להביא לפגיעה שלא לצורך באינטרסים אחרים, הותוו בפסיקה גבולות לגבי חומר שאינו נמצא בגרעין הקשה של המונח "חומר חקירה". כך, לגבי חומר שאינו "חומר חקירה" מובהק, נקבע כי יש לשקול האם קיימת מניעה להעבירו "עקב פגיעה בזכויותיו של אדם אחר, או פגיעה באינטרס מוגן אחר" (בג"צ 620/02 התובע הצבאי הראשי נ' בית הדין הצבאי לערעורים, פ"ד נז(4) 625 (2003)).

12. במקרה דנן, אין ספק כי אירועי האלימות הנוספים שהתרחשו בכפר טבאש בליל האירוע קשורים קשר הדוק למתואר בכתב האישום, וניתן אף לקבוע, בזהירות המתחייבת, כי הם אירעו בתגובה לו. עיון בתיק החקירה אשר נפתח עקב הצתת בתי הנאשמים מלמד כי חלק מן הנחקרים שם סיפרו בחקירתם על השתלשלות העניינים החל משלב הקטטה המתוארת בכתב האישום; שחלקם נחשדו או נחשדים בהחזקת אמצעי לחימה; ושבזירת ההצתה נמצא קליע בקוטר 9 מ"מ. בהתייחס לנטען על-ידי הנאשמים כאן, כי במהלך האירוע המתואר בכתב האישום נורו יריות גם מצד בני משפחתו של המנוח, הרי שיש בתיק החקירה הנוסף פרטים שעשויים להיות רלוונטיים להגנתם. באשר למידת הרלוונטיות אציין כי אין זה תפקידו של בית המשפט הדין בבקשת העיון לבצע הערכה מדויקת באשר לטיב החומר ולאפשרויות השימוש זו, וכפי שכבר נאמר לא פעם "אין חקר לתבונת סגור מוכשר".
13. אכן, המבקשים לא העלו במהלך חקירתם טענה כי נורו לעברם יריות במהלך האירוע, והסנגורים מודים כי הטענה הועלתה לראשונה במסגרת הדיון בבקשת המעצר עד תום ההליכים. בכך אין כדי למנוע מהם את הזכות להעלות טענה מסוג זה במהלך המשפט, ומשעה שנודע למאשימה כי זהו קו ההגנה בו נוקטים הנאשמים עליה לבחון את דרישתם לעיון בתיק החקירה לאורו של קו הגנה זה, ובלבד שלא מדובר ב"מסע דיג" חסר בסיס.
- במקרה דנן, הנאשמים מבקשים לעשות שימוש בתיק החקירה הנוסף על מנת לבסס את טענתם כי במהלך האירוע נורו לעברם יריות, וכן כי קיים סיכוי שהמנוח עצמו נפגע מירי שבוצע על ידי בני משפחתו. מכאן, שהשאלה האם מי מבני משפחת טבאש שנכחו באירוע החזיק בנשק או עשה בו שימוש בסמוך לאחר מכן, יש לה רלוונטיות לשאלות השנויות במחלוקת.
14. עוד יש לציין, כי חלק לא מבוטל מן הנחקרים בתיק ההצתה מופיעים ברשימת עדי התביעה בכתב האישום דנן, ויש מקום להניח כי עמדתם והדברים שמסרו למשטרה ביחס לאירועי אותו הליל הם בעלי רלוונטיות הן בהתייחס לשאלת מהימנותם כעדים והן בהתייחס לשאלות עובדתיות אשר עלולות לצוץ במהלך עדותם בבית המשפט.
15. נתתי דעתי לאפשרות שחשיפת חומר החקירה בתיק ההצתה תפגע בזכויותיהם של הנחקרים שם לכבוד ולפרטיות, ובפרט לאור העובדה כי הנאשמים כאן הם למעשה "המתלוננים" בתיק ההצתה. במצב זה ייתכן כי בצד הפגיעה בכבודם ובפרטיותם של הנחקרים ושל צדדים שלישיים, תביא חשיפת הראיות שם לסיכון המעורבים, למרות שטרם הוגשו כתבי אישום בגין אירועים אלה. יחד עם זאת, בכל אלה אין לטעמי לגבור על זכותם של הנאשמים למשפט הוגן ולעיון בחומר שהוא בעל רלוונטיות ממשית להגנתם. אני סבור כי ניתן לסכל את הסיכון הפוטנציאלי באמצעות פעולה מידתית, על-ידי כך שהמאשימה "תסנן" את החומר או תשחיר בו חלקים המסכנים את הנחקרים ושאינם בעלי רלוונטיות לאישומים בתיק זה ולקו ההגנה בו נוקטים הנאשמים.
16. באשר לתמצית הידיעות המודיעיניות ולהשחרת הפרטים בהן, טענות המבקשים לגבי תמצית החומר החסוי רלוונטיות לגבי שתי ידיעות בלבד, שמספרן 12-0331-100, ו-12-0328-606, בהן הושחרו פרטים בתוכן הידיעות, להבדיל מן הידיעות האחרות, בהן הושחרו הכותרות ופרטים טכניים אחרים.
- לאחר שעיינתי בידיעות בגרסתן המלאה, נחה דעתי כי אין בחומר שהושחר כדי להועיל להגנת הנאשמים, וכן כי מדובר בתוכן אשר אינו רלוונטי לאישומים ואשר עלול להוביל לחשיפת המקור או לפגיעה באינטרסים אחרים של גורמי האכיפה, שלא לצורך.
17. המאשימה לא התייחסה בתגובתה לבקשה הנוגעת למסירת חוות הדעת של המעבדה הביולוגית במלואה, ולאור שתיקתה בעניין זה אני סבור כי יש להורות כמבוקש.
18. באשר למבוקש לגבי פירוט כל אירועי הירי שהתרחשו באותו הלילה, בקשה המבוססת על מזכר המפרט פתיחתם של "8 אירועים", מקובל עליי הסברה של המשיבה, כי אין מדובר בשמונה אירועים נפרדים כי אם בשמונה קריאות שנעשו באותו הלילה למוקד החירום.
19. לסיכום, אני מקבל את הבקשה באופן חלקי, כמפורט להלן:
- א. המאשימה תעביר לעיון המבקשים את תיק החקירה המתנהל בקשר לאירוע ההצתה (תיק פל"א 322989/12), למעט חומרים המהווים "תרשומת פנימית" או חומרים לגביהם תינתן תעודת חיסיון בתוך 45 ימים מהיום, וכן חומרים שיש בהם משום אינדיקציה ברורה למעורבות של מאן דהוא באירועי ההצתה. המאשימה תבצע את סינון החומר בעצמה, והמבקשים יהיו רשאים לפנות לבית המשפט ככל שיסברו שהעיון החומר נמנע מהם שלא בהתאם לכללים המפורטים.
- ב. המאשימה תעביר לידי המבקשים את חוות הדעת של המעבדה הביולוגית על כל שבעת עמודיה.
- המזכירות תמציא עותק מן ההחלטה לידי הצדדים בדואר רשום.
- ניתנה היום, ב' אדר תשע"ג, 12 פברואר 2013, בהעדר הצדדים.